

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE
2025-02-28 Dnr 2024/01708-3

Klimat- och näringslivsdepartementet
Endast per e-post.

Naturvårdsverkets skrivelse Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned

Er ref. KN2024/02278

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet kan behöva anmäla förordning om ändring i förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter såsom en skattemässig eller finansiell åtgärd under förutsättning att konsumtionen av berörda produkter påverkas.

Kommerskollegium bedömer vidare att förslaget inte behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG (tjänstedirektivet) eftersom det inte innehåller nya eller ändrade krav på tjänsteverksamhet.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberalisering av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.¹

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.²

¹ En annan procedur är den i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.³ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁴

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att analysera hur produktavgiften enligt förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter ska beräknas när det gäller kostnader för att transportera bort och behandla det avfall som städats upp. I nuläget inkluderas inte kommuners kostnader för transport och behandling i produktavgifterna och producenterna står därmed inte för dessa kostnader. Naturvårdsverket anger att Sverige måste inkludera kostnader för transport och behandling i produktavgiften för att uppfylla engångsplastdirektivet och inte riskera böter från EU.⁵ Förslaget innebär att beräkningsmodellen som används för att fastställa kommunernas kostnader och beräkna produktavgiften uppdateras.⁶

Krav på användning, återvinning, återanvändning eller bortskaffande m.m. som ställs på en produkt utgör ”andra krav” i anmälningsdirektivets mening och ska anmälas om de på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning eller natur eller saluföringen av den.⁷ Tekniska specifikationer eller andra krav som hänger samman med skattemässiga eller finansiella åtgärder som påverkar konsumtionen av produkterna genom att främja efterlevnaden av dessa tekniska specifikationer eller andra krav ska anmälas som skattemässiga eller finansiella åtgärder enligt anmälningsdirektivet.⁸

Vi bedömer att uppdateringen av beräkningsmodellen för fastställandet av kommunernas kostnader och beräkning av produktavgifter kan utgöra andra krav som hänger samman med skattemässiga eller finansiella åtgärder och bör anmälas under förutsättning att konsumtionen av berörda produkter påverkas. Naturvårdsverket anger att kostnaden per produkt inte förväntas leda till ändrade konsumtionsmönster och därmed påverka efterfrågan på de avgiftsbelagda produkterna.⁹ Vi överlämnar den slutliga bedömningen åt Regeringskansliet. Vid osäkerhet rekommenderar vi att förslaget anmäls.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, vilken hänvisar till tjänstedirektivet,¹⁰ följer att nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet ska anmälas till Kommerskollegium.

³ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

⁵ Naturvårdsverkets skrivelse, s. 34.

⁶ Naturvårdsverkets skrivelse, s. 40.

⁷ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (d).

⁸ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (f) andra stycket led iii och artikel 7.4.

⁹ Naturvårdsverkets skrivelse, s. 41.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.

Kommerskollegium bedömer att förslaget inte innehåller nya eller ändrade krav på tjänsteverksamhet och att det därför inte behöver anmälas enligt tjänstedirektivet.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg efter föredragning av utredaren Martin Söderman. I ärendets slutliga handläggning har f.d. utredaren Anna Södersten deltagit.

Stockholm som ovan

Christofer Berg

Enhetschef

Martin Söderman

Utredare